

MATURITNÍ ZKOUŠKA 2019

**Maturitní témata z dějepisu
Profilová zkouška**

1. Pravěk

- charakteristika pravěku (časové vymezení, společnost, hospodářství)
- počátky člověka
- přírodní prostředí nejstaršího lidstva
- periodizace pravěku
- soužití lidí a způsob obživy v jednotlivých obdobích
- archeologické památky

2. Staroorientální despcie

- charakteristika starověku (časové vymezení, společnost, hospodářství)
- přírodní prostředí Mezopotámie, nejstarší městské státy
- Starobabylonská říše (Chammurapi)
- říše Asyrská a Novobabylonská
- umění Mezopotámie
- starověká Palestina
- náboženství starověké Palestiny
- přírodní podmínky v Egyptě
- sjednocení Egypta; stará, střední a nová říše
- pozdní Egypt: období ptolemaiovské a římské
- egyptské umění
- starověká Indie a Čína
- Fénicie a Chetitská říše

3. Antické Řecko

- nejstarší kultury v egejské oblasti, osídlení Řecka, Mykénská kultura
- první řecká kolonizace – doba homérská
- vznik městských států – doba archaická
- druhá – velká řecká kolonizace
- státní zřízení v Athénách a ve Spartě
- řecko-perské války – klasické období
- peloponéská válka
- sjednocení Řecka pod nadvládou Makedonie; výboje Alexandra Makedonského; helénismus
- řecká kultura

MATURITNÍ ZKOUŠKA 2019

4. Antický Řím

- etruská civilizace v Itálii
- počátky Říma a doba královská
- období republiky – boj patriciů a plebejů
- punské války
- Spartakovo povstání
- krize a konec republiky (1. a 2. triumvirát)
- období principátu
- největší rozmach římského impéria
- období dominátu
- rozdělení říše, konec Západořímské říše

5. Svět v době raného středověku

- stěhování národů
- charakteristické znaky feudalismu a feudálních států
- Francká říše
- Byzantská říše
- vznik Svaté říše římské
- Polsko, Uhry a Kyjevská Rus v raném středověku
- Arabská říše

6. První státní útvary na našem území

- slovanské osídlení
- Sámova říše
- Velká Morava
- počátky českého státu (do pol. 12. stol.)
- románské umění a kultura v českých zemích a v Evropě

7. Vrcholný a pozdní středověk v Evropě

- znaky vrcholného středověku – změny v hospodářství, společnosti, kultuře...
- Anglie a Francie před vypuknutím stoleté války
- příčiny stoleté války
- průběh stoleté války v jednotlivých fázích
- Anglie po vymření Plantagenetů, válka růží; Anglie za vlády Tudorovců;
- Svatá říše římská – volba císařů
- vznik Španělska
- Moskevská Rus

MATURITNÍ ZKOUŠKA 2019

8. České země za vlády posledních Přemyslovců; počátky gotiky

- přemyslovští králové ve 13. stol. a na počátku 14. stol.
- situace po vymření Přemyslovců
- počátky gotického umění a kultury v českých zemích a v Evropě

9. Vláda Lucemburků na českém trůně; vrcholná gotika

- Jan Lucemburský – domácí a zahraniční politika
- Karel IV. – politika česká, říšská a rodová
- kultura a umění doby Karla IV.
- vzdělanost ve středověku, vznik univerzit

10. Církev v době středověku a na počátku novověku

- křesťanská církev a její organizace; rozkol v církvi v pol. 11. stol.
- boj o investituru
- křížové výpravy a jejich důsledky
- rozkol v katolické církvi na přelomu 14. a 15. stol. – Jan Hus, jeho život a myšlenky; Kostnický koncil
- husitská revoluce
- reformace, věroučné zásady Martina Luthera
- kalvinismus
- anglická reformace

11. Nástup novověku; humanismus a renesance

- pozdní feudalismus a počátky novověku – charakteristika
- příčiny a předpoklady objevných plaveb
- portugalské výpravy
- španělské výpravy
- objevení Ameriky a obeplutí světa
- důsledky objevných plaveb
- znaky humanismu a renesance, nejvýznamnější představitelé

12. České dějiny 15. - 16. století

- vláda Jiřího z Poděbrad
- vláda Jagellonců
- charakteristika stavovského státu

MATURITNÍ ZKOUŠKA 2019

- nástup Ferdinanda I., vznik soustátí, politika Ferdinanda I., první protihabsburské povstání českých stavů
- Maxmilián I., česká konfese
- vláda císaře Rudolfa II.
- císař Matyáš, otázka nástupnictví a její řešení

13. Třicetiletá válka v Evropě

- politická situace v Evropě na začátku 17. stol., příčiny třicetileté války
- události na jaře 1618, průběh a závěr stavovského povstání, represe proti odbojným stavům
- jednotlivé fáze třicetileté války
- české země za třicetileté války; obnovené zřízení zemské
- výsledky třicetileté války
- barokní kultura a umění v českých zemích a v Evropě

14. Evropa po třicetileté válce

- Francie za Ludvíka XIV.; klasicismus a rokoko
- Anglická revoluce
- Rusko za Petra I. Velikého
- Svátá říše římská po třicetileté válce, vznik Pruska
- české země po třicetileté válce

15. Osvícenství, osvícenský absolutismus v Evropě, vláda Marie Terezie a Josefa II. v českých zemích, vznik USA

- osvícenství a osvícenský absolutismus
- nástup Marie Terezie na trůn, války o dědictví rakouské
- reformy Marie Terezie
- reformy Josefa II.
- britská politika vůči koloniím v Americe
- Prohlášení nezávislosti a válka za nezávislost
- politický systém USA

16. Velká francouzská revoluce konce 18. století, Napoleon Bonaparte a Evropa

- situace ve Francii v 18. stol., příčiny VFR
- jednotlivé fáze revoluce a jejich charakteristika
- nástup Napoleona
- Napoleonova domácí politika – první císařství ve Francii; empír

MATURITNÍ ZKOUŠKA 2019

- napoleonské války a územní změny v Evropě
- rozpad Svaté říše římské
- Napoleonova porážka

17. Vídeňský kongres – rysy vývoje v první polovině 19. století, revoluční rok 1848-49 v Evropě a českých zemích

- jednání Vídeňského kongresu – jeho zásady a cíle, územní změny v Evropě
- Svatá aliance
- revoluce ve 20. a 30. letech v Evropě
- františkovsko-metternichovský absolutismus; vláda Ferdinanda V. Dobrotivého
- české národní obrození
- romantismus a biedermeier
- příčiny revoluce 1848
- události ve Francii
- pokusy o sjednocení Itálie a Německa
- události ve Vídni, v Praze a Uhrách

18. Druhá polovina 19. století – nejvýznamnější mezníky ve vývoji v Evropě i ve světě, formování české politiky

- vláda císaře Františka Josefa I.; bachovský absolutismus v 50. letech
vývoj habsburské monarchie ve 2. pol. 19. stol.
formování české politiky
- prusko-rakouská válka, její příčiny a důsledky
- sjednocení Itálie
- 2. císařství ve Francii
- prusko-francouzská válka a její důsledky
- sjednocení Německa
- vláda královny Viktorie ve Velké Británii
- rozdíly mezi S a J státy USA; občanská válka a její důsledky

19. Mezinárodní politika na přelomu 19. / 20. století, I. světová válka

- vláda cara Mikuláše II.; rusko-japonská válka; revoluce 1905 v Rusku
- vytvoření mocenských uskupení (Trojspolek, Dohoda)
- koloniální politika evropských zemí
- Rakousko-Uhersko a české země na přelomu 19. a 20. stol.
- balkánské války
- vypuknutí I. světové války a její příčiny
- jednotlivé fáze války
- české země za I. světové války; formování odboje; vystoupení legií

MATURITNÍ ZKOUŠKA 2019

- Rusko za I. světové války; Únorová revoluce; Velká říjnová socialistická revoluce

20. Svět mezi dvěma světovými válkami

- pařížská mírová konference, její účastníci; zásady mírového uspořádání v Evropě
- vznik Společnosti národů
- mezinárodní vztahy a konference ve 20. letech
- nástup fašismu v Itálii
- stalinismus v SSSR
- světová hospodářská krize
- nástup nacismu
- občanská válka ve Španělsku
- další ohniska napětí v Evropě a ve světě

21. Československo v letech 1918-1938

- vyhlášení ČSR a jeho územní konstituování
- politický systém ČSR; první československé vlády
- hospodářství a kultura ve 20. letech
- nástup hospodářské krize
- parlamentní a prezidentské volby 1935
- růst napětí v česko-německých vztazích;
- Mnichovská konference a její důsledky

22. České země za II. světové války

- II. republika – charakteristika politická, hospodářská, společenská
- protektorát Čechy a Morava
- domácí protifašistický odboj
- zahraniční odboj, čeští a slovenští vojáci na bojištích II. světové války
- slovenské národní povstání; české národní povstání
- osvobození Československa

23. II. světová válka

- mezinárodní situace před II. světovou válkou
- vypuknutí války a její 1. fáze
- napadení SSSR a 2. fáze války
- přelom ve válce – 3. fáze
- otevření 2. fronty v Evropě – 4. fáze

MATURITNÍ ZKOUŠKA 2019

- ukončení války v Evropě a v Tichomoří – 5. fáze
- konference tzv. Velké trojky
- Norimberský proces
- vznik OSN

24. Hlavní tendence poválečného vývoje ve světě v do 70. let 20. století

- rozdělení světa; počátky studené války a její projevy
- Německo a Rakousko po II. světové válce
- vývoj v SSSR a v zemích sovětského bloku
- události v zemích Evropy a Ameriky; počátky integrace
- dekolonizace; ohniska konfliktů ve státech Asie a Afriky

25. Vývoj ve světě v posledních desetiletích 20. století

- rozpad sovětského bloku a zánik SSSR
- obnova demokracie v státech střední a východní Evropy
- vojenské konflikty ve světě – Irák, Afganistan, Balkánské války...
- globální svět

26. Hlavní mezníky ve vývoji poválečného Československa

- Košický vládní program; ustavení Národní fronty
- volby v roce 1946
- události v roce 1948
- 50. léta v ČSR
- politická a hospodářská situace v 60. letech
- události roku 1968

27. Vývoj v Československu v posledních desetiletích 20. století

- normalizace
- události roku 1989
- vývoj v 90. letech
- osobnosti politického a kulturního života

MATURITNÍ ZKOUŠKA 2019

28. Vznik a vývoj města Brna

- nejstarší dějiny a archeologické nálezy v Brně
- Brno za Přemyslovců a Lucemburků; gotické památky v Brně
- Brno v 15. a 16. století; renesance v Brně
- Brno za Habsburků; třicetiletá válka; barokní památky v Brně
- Brno v 19. století.; historizující slohy a secese v Brně
- Brno ve 20. století; funkcionalismus v Brně

Gymnázium Brno, Křenová,
příspěvková organizace
Křenová 36, 602 00 Brno
Tel.: 543 321 352
e-mail: gymnazium@gymkren.cz
IČ: 005 58 991, DIČ: CZ00558991

V Brně dne 24. září 2018

Mgr. Miroslav Marek
ředitel školy